

คำอธิบายและบทวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ

ในปีบัญชี 2562 เศรษฐกิจไทยเติบโตต่ำสุดในรอบ 5 ปี ซึ่งมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.4 เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่มีการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 4.1 การส่งออกหดตัวร้อยละ 2.7 เศรษฐกิจเกษตรขยายตัวเพียงร้อยละ 0.5 อันเนื่องมาจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก จากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน และการแข็งค่าของเงินบาทที่ทำให้ไทยสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคา ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (Covid-19) กระทบต่อประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อาจส่งผลให้เศรษฐกิจถดถอยรุนแรง โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประเมินว่าเศรษฐกิจไทยปี 2563 จะหดตัวประมาณร้อยละ 5.3 เศรษฐกิจภาคเกษตรหดตัวร้อยละ 1.2 เมื่อเทียบกับปี 2562

ธ.ก.ส. ร่วมกับภาครัฐ ได้ดำเนินโครงการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ลูกค้า ด้วยการพักชำระหนี้ต้นเงิน และลดดอกเบี้ย สำหรับเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการตามมาตรการลดภาระหนี้เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปภาคการเกษตรตามแนวทางเกษตรประชาชาธิ์ เกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ และลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์เศรษฐกิจและไวรัสโคโรนา (Covid-19) รวมทั้งสนับสนุนเงินทุนเสริมสภาพคล่องพื้นที่อาชีพให้กับลูกค้าในช่วงที่ประสบปัญหา เพื่อป้องกันหนี้สินนอกระบบ

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินของเกษตรกรในระยะยาว ได้ทำการสอบสวนศักยภาพลูกค้า และทำการบริหารจัดการหนี้ให้แก่ลูกค้าใหม่ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก ด้วยการพัฒนาให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร สนับสนุนเกษตรกรยุคใหม่ด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ เชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือตลอดห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และลดความเสี่ยงด้วยการทำประกันภัยพืชผล

โดย ธ.ก.ส. สนับสนุนเบี้ยประกันส่วนหนึ่งให้เกษตรกร สำหรับการประกันภัยข้าวนาปี ข้าวนาปรังเลี้ยงสัตว์และโคเนื้อ

การดำเนินโครงการข้างต้น คณะกรรมการและผู้บริหาร ธ.ก.ส. ได้พิจารณาผลกระทบความเสี่ยง รวมทั้งกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อรักษาระดับผลประกอบการและระดับสภาพคล่องของ ธ.ก.ส. โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของ ธ.ก.ส.

ภาพรวมผลการดำเนินงานปีบัญชี 2562 ตามงบการเงินที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์รวม จำนวน 1,958,856 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.51 เงินให้สินเชื่อ ซึ่งเป็นสินทรัพย์หลักยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.41 ในขณะที่เงินรับฝากเติบโตร้อยละ 3.43 จากการแสวงหาการตอบรับของเงินฝากสลากออมทรัพย์ ธ.ก.ส. ชุดเกษตรมั่นคง 3 และมีกำไรสุทธิ จำนวน 9,951 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย เป็นผลมาจากรายได้จากดอกเบี้ยจากการจ่ายสินเชื่อและรายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.34 ธ.ก.ส. สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ยกเว้นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.71 เป็นการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน จากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี โดย ธ.ก.ส. ตั้งค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่เปลี่ยนแปลงการจ่ายอัตราเงินชดเชย ตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม ธ.ก.ส. ยังคงให้ความสำคัญกับการกันสำรองเชิงคุณภาพ เพื่อรองรับการด้อยมูลค่าของสินเชื่อในอนาคต ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธ.ก.ส. ดำรงอัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อหนี้ด้อยคุณภาพ หรือ Allowance to NPLs ในระดับสูงอยู่ที่ร้อยละ 525.67 เพื่อดำรงสถานะการเงินที่มั่นคง อัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงหรือ BIS Ratio อยู่ที่ร้อยละ 11.69 เพียงพอต่อการขยายงานในอนาคต

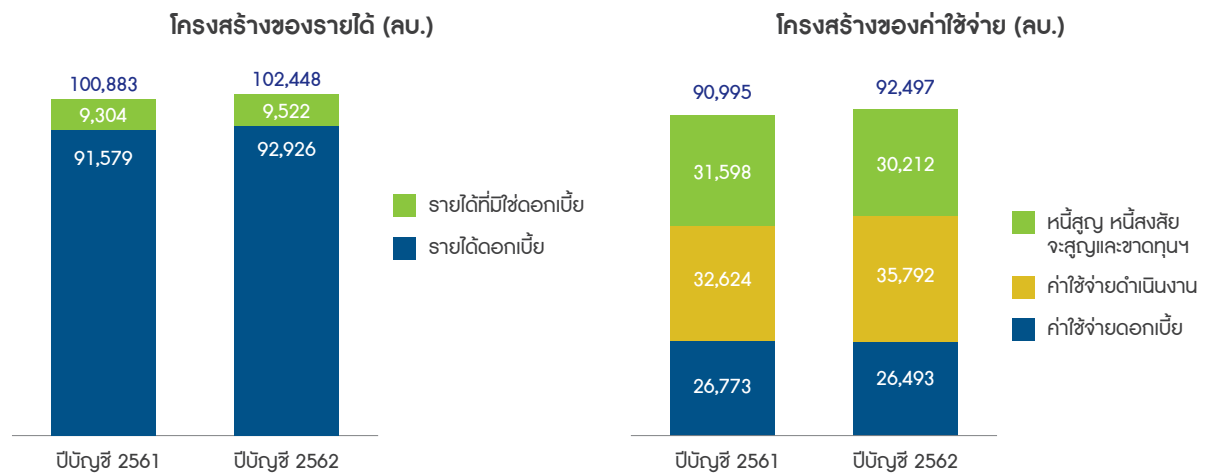
1. ภาพรวมผลการดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2562	ปีบัญชี 2561	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	66,433	64,806	1,627	2.51
รายได้ที่มีไขดอกเบี้ย	9,522	9,304	218	2.34
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	35,792	32,624	3,168	9.71
กำไรจากการดำเนินงาน	40,163	41,486	(1,323)	(3.19)
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	30,212	31,598	(1,386)	(4.39)
กำไรสุทธิ	9,951	9,888	63	0.64
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	(2,012)	(26)	(1,986)	7,638.46
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	7,939	9,862	(1,923)	(19.50)
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROA) (%)	0.52	0.55		
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย (ROE) (%)	7.34	7.51		

รายละเอียดโครงสร้างของรายได้ และโครงสร้างของค่าใช้จ่าย ดังนี้

1.1 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ

รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ จำนวน 66,433 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 1,627 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.51 เป็นการเพิ่มขึ้นของรายได้ดอกเบี้ยเพียง จำนวน 1,347 ล้านบาท จากการเติบโตของเงินให้สินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ธ.ก.ส. ได้รับผลกระทบจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรด้วยการลดดอกเบี้ย เพื่อแบ่งเบาภาระหนี้สินและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ลูกค้าที่ประสบภัยธรรมชาติ

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลง จำนวน 280 ล้านบาท จากทิศทางการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามประกาศของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ส่งผลให้อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้เฉลี่ย (Net Interest Margin: NIM) เท่ากับร้อยละ 3.09 ลดลงจากปีก่อน แม้ ธ.ก.ส. จะบริหารต้นทุนเงินรับฝากอย่างต่อเนื่อง

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2562	ปีบัญชี 2561	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย	92,926	91,579	1,347	1.47
- เงินให้สินเชื่อ	87,473	85,625	1,848	2.16
- รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5,453	5,954	(501)	(8.41)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	26,493	26,773	(280)	(1.05)
- เงินรับฝาก	24,661	24,831	(170)	(0.68)
- เงินกู้ยืม	1,832	1,942	(110)	(5.66)
รวมรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	66,433	64,806	1,627	2.51
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้เฉลี่ย (NIM) (%)	3.09	3.20		
อัตราต้นทุนทางการเงิน (%)	1.55	1.66		

หมายเหตุ ต้นทุนทางการเงิน หมายถึง ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย (รวมเงินสมทบกองทุน SFJ)/หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย

รายละเอียดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก ภายในรอบปีบัญชี 2562

รายการ	เม.ย. 62	ส.ค. 62	พ.ย. 62	ก.พ. 63	มี.ค. 63
อัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. (%)	1.75	1.50	1.25	1.00	0.75
อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ (%)					
- MRR	7.000	6.875	6.875	6.750	6.750
- MLR	5.000	5.000	5.000	4.875	4.875
- MOR	7.125	6.875	6.750	6.500	6.500
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (ลูกค้าทั่วไป) (%)					
- ออมทรัพย์	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
- ประจำ 3 เดือน	0.90	0.90	0.90	0.80	0.80
- ประจำ 6 เดือน	1.35	1.35	1.35	1.25	1.25
- ประจำ 12 เดือน	1.40	1.40	1.40	1.35	1.35
- ประจำ 24 เดือน	1.50	1.50	1.50	1.45	1.45

1.2 รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย

รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย จำนวน 9,522 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 218 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.34 จากการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 256 ล้านบาท

หรือร้อยละ 6.16 จากการให้บริการด้านสินเชื่อ อาทิ รายได้ค่าวิเคราะห์โครงการ รายได้ค่าประเมินอสังหาริมทรัพย์ ในขณะที่รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ ใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2562	ปีบัญชี 2561	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย				
- รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	4,413	4,157	256	6.16
- รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	5,109	5,147	(38)	(0.74)
รวมรายได้ที่มีค่าใช้จ่าย	9,522	9,304	218	2.34

1.3 ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน จำนวน 35,792 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 3,168 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.71 เป็นการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่เปลี่ยนแปลงการจ่ายอัตราเงินชดเชยสุดท้ายจาก 300 วัน เป็น 400 วัน สำหรับลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันครบ 20 ปี ตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

รวมทั้ง ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญต่อการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายหมวดอื่น ๆ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ส่งผลให้อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ หรือ Cost To Income อยู่ที่ร้อยละ 47.12 และหากไม่นับรวมค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน จะส่งผลให้อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิอยู่ที่ร้อยละ 44.46 ใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2562	ปีบัญชี 2561	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน				
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	24,041	20,532	3,509	17.09
- ค่าตอบแทนกรรมการ	13	10	3	30.00
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์	3,837	3,971	(134)	(3.37)
- ค่าใช้จ่ายอื่น	7,907	8,111	(204)	(2.52)
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	35,792	32,624	3,168	9.71
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ (%)	47.12	44.02		

1.4 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า จำนวน 30,212 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 1,386 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.39 แต่ยังคงการกันสำรองเชิงคุณภาพสำหรับลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติและลูกหนี้ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ ธ.ก.ส. พิจารณากันเงินสำรองตามความจำเป็น โดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพของลูกหนี้ สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงและไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้กันสำรองในอัตราร้อยละของความเสียหายที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2562	ปีบัญชี 2561	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า				
- หนี้สูญตัดบัญชี	137	63	74	117.46
- หนี้สงสัยจะสูญ	29,900	31,281	(1,381)	(4.41)
- ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	175	254	(79)	(31.10)
รวมหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	30,212	31,598	(1,386)	(4.39)

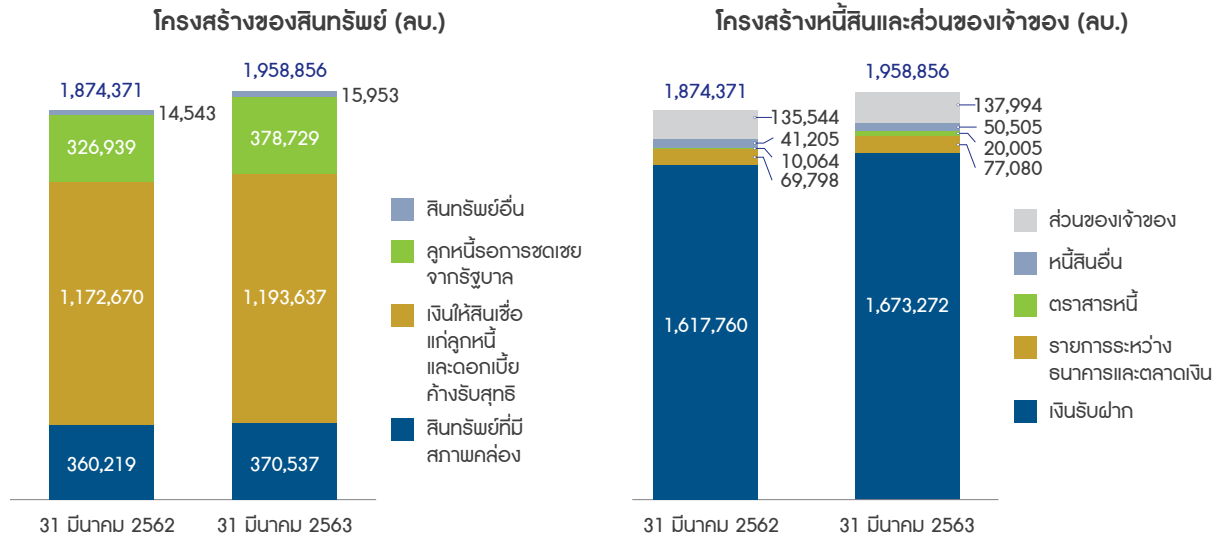
2. ภาพรวมฐานะการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	31 มีนาคม 2563	31 มีนาคม 2562	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง	370,537	360,219	10,318	2.86
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,193,637	1,172,670	20,967	1.79
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล	378,729	326,939	51,790	15.84
สินทรัพย์อื่น	15,953	14,543	1,410	9.70
สินทรัพย์รวม	1,958,856	1,874,371	84,485	4.51
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สิน				
เงินรับฝาก	1,673,272	1,617,760	55,512	3.43
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)	77,080	69,798	7,282	10.43
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	20,005	10,064	9,941	98.78
หนี้สินอื่น	50,505	41,205	9,300	22.57
หนี้สินรวม	1,820,862	1,738,827	82,035	4.72
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนหุ้นสามัญ	55,945	55,945	-	-
องค์ประกอบอื่น และกำไรสะสม	82,049	79,599	2,450	3.08
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	137,994	135,544	2,450	1.81
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,958,856	1,874,371	84,485	4.51

รายละเอียดโครงสร้างของสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ ดังนี้

2.1 สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์รวม จำนวน 1,958,856 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.51 จากปีก่อน จากสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลและเงินให้สินเชื่อเป็นหลัก โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง

สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง จำนวน 370,537 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 10,318 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.86 จากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ซึ่งเป็นการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินจากเงินรับฝากที่เพิ่มขึ้น

ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล

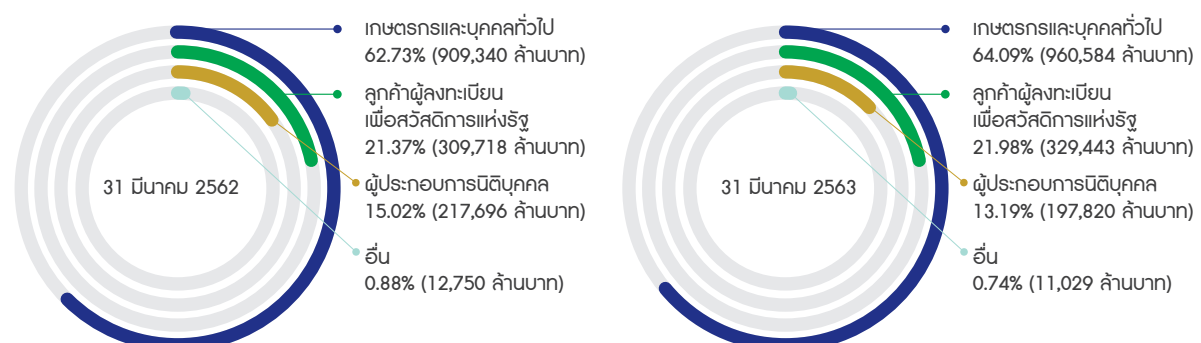
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล ส่วนใหญ่จากการสำรองจ่ายเงินแทนรัฐบาลตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกรของรัฐบาล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล จำนวน 378,729 ล้านบาท

เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 51,790 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.84 ส่วนใหญ่จากการสำรองจ่ายเงินโครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตผู้ปลูกข้าวนาปี ปี 2562/63 โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2562/63 โครงการประกันรายได้ผู้ปลูกข้าว โครงการประกันรายได้ชาวสวนยาง โครงการประกันรายได้ชาวสวนปาล์ม โครงการประกันรายได้ผู้ปลูกมันสำปะหลัง และโครงการประกันรายได้ผู้ปลูกข้าวโพด ในขณะที่โครงการอื่น ๆ ได้รับความช่วยเหลือเงินงบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

เงินให้สินเชื่อรวม จำนวน 1,498,876 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 49,372 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.41 โดยมีการแบ่งสัดส่วนสินเชื่อออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ สินเชื่อกลุ่มลูกค้าผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ร้อยละ 21.98 เกษตรกรและบุคคลทั่วไป ผู้ประกอบการนิติบุคคล และอื่น ร้อยละ 64.09 13.19 และ 0.74 ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อ

เงินให้สินเชื่อรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.41 เป็นการเติบโตจากลูกค้าเกษตรกร ในกลุ่มลูกค้าผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และลูกค้าเกษตรกรและบุคคลทั่วไป จากการให้สินเชื่อพัฒนาอาชีพ สินเชื่อเพื่อค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน สินเชื่อเพื่อแก้ไขหนี้ในระบบ และสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนและเพื่อการลงทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ในขณะที่สินเชื่อกลุ่มผู้ประกอบการนิติบุคคลและสินเชื่ออื่น ลดลงจากปีก่อน

ทั้งนี้ เงินให้สินเชื่อรวม จำนวน 1,498,876 ล้านบาท ได้รวมเงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 162,225 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.82 ของสินเชื่อรวม ที่เหลือเป็นเงินให้สินเชื่อที่สนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม เมื่อรวมดอกเบี้ยค้างรับและหักค่าเผื่อนั้นสงสัยจะสูญ แล้วคงเหลือเป็นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จำนวน 1,193,637 ล้านบาท

2.2 คุณภาพสินเชื่อ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 อ.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อรวม จำนวน 1,498,876 ล้านบาท เป็นเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล จำนวน 1,487,821 ล้านบาท ที่เหลือเป็นเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐและสินเชื่ออื่น ๆ โดยมีรายละเอียดข้อมูลต้นเงินกู้คงเหลือและการกันเงินสำรองของเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

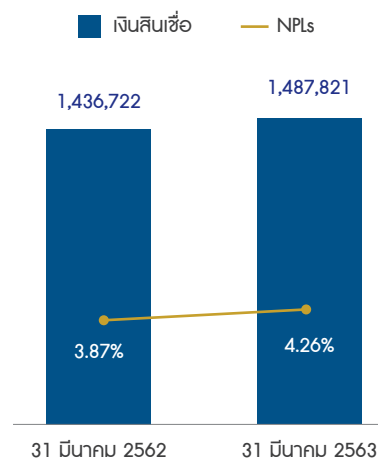
รายการ	อัตราร้อยละ ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	31 มีนาคม 2563		31 มีนาคม 2562	
		เงินให้สินเชื่อ หลังหัก รายได้ตัดบัญชี	ค่าเผื่อ หนี้สงสัย จะสูญ	เงินให้สินเชื่อ หลังหัก รายได้ตัดบัญชี	ค่าเผื่อ หนี้สงสัย จะสูญ
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.					
- จัดขั้นปกติ	1	1,413,235	14,132	1,370,090	13,701
- จัดขั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	2	11,186	223	11,098	222
- จัดขั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	100	11,098	11,098	6,208	6,208
- จัดขั้นสงสัย	100	11,806	11,806	8,471	8,471
- จัดขั้นสงสัยจะสูญ	100	40,496	40,496	40,855	40,855
รวม		1,487,821	77,755	1,436,722	69,457
เงินสำรองส่วนเกิน			255,519		233,915
รวมทั้งสิ้น			333,274		303,372
อัตราค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อด้อยคุณภาพ (Allowance to NPLs) (%)			525.67		546.28

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 อ.ก.ส. มีสินเชื่อด้วยคุณภาพ (Non-Performing Loans: NPLs) จำนวน 63,400 ล้านบาท คิดเป็นอัตรา NPLs ร้อยละ 4.26 สูงกว่าปีก่อนที่มีสินเชื่อด้วยคุณภาพ จำนวน 55,534 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.87 ของเงินให้สินเชื่อ

สินเชื่อด้วยคุณภาพที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจสถานการณ์ภัยแล้ง น้ำท่วม และราคาผลผลิตตกต่ำ อีกทั้งในช่วงไตรมาสสุดท้าย มีการแพร่ระบาดของ Covid-19

โดยในปีบัญชี 2562 อ.ก.ส. กันสำรองทั้งสิ้น จำนวน 333,274 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 525.67 ของหนี้ด้วยคุณภาพ (Allowance to NPLs) เป็นเงินสำรองที่เพียงพอตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จำนวน 77,755 ล้านบาท และสำรองส่วนเกินตามเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 255,519 ล้านบาท

เงินให้สินเชื่อ และ NPLs Ratio (อ.บ.)

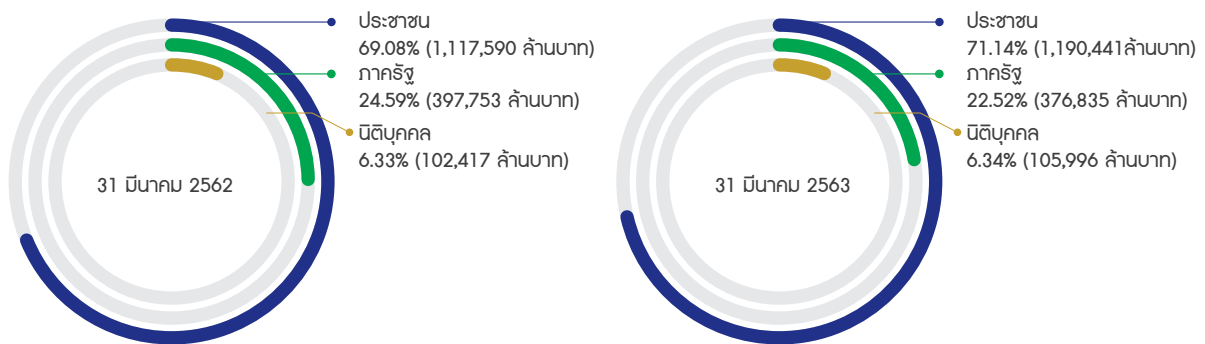
2.3 หนี้สิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธ.ก.ส. มีหนี้สินรวม จำนวน 1,820,862 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.72 การเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จากเงินรับฝาก และตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

เงินรับฝาก

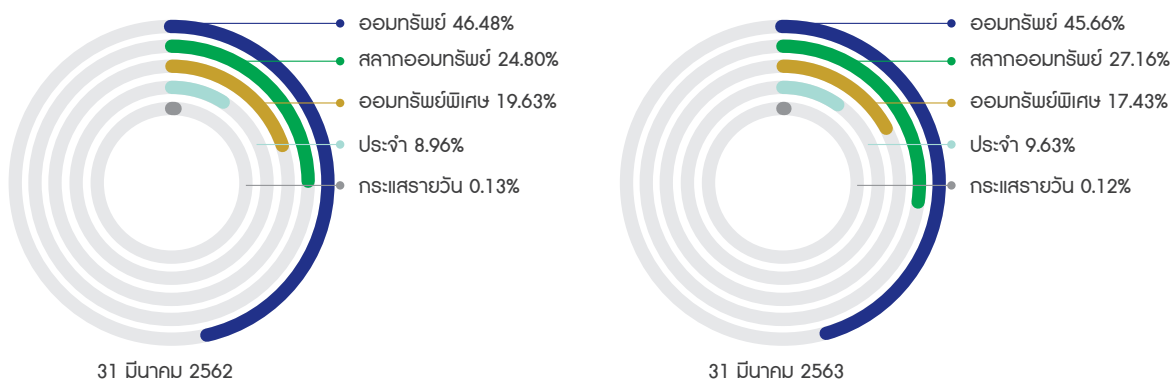
เงินรับฝาก จำนวน 1,673,272 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 55,512 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.43 โดยมีสัดส่วนเงินรับฝากภาคประชาชน ภาครัฐ และนิติบุคคล ร้อยละ 71.14 22.52 และ 6.34 ตามลำดับ เงินรับฝากที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากเงินฝากภาคประชาชนและนิติบุคคล โดยมีรายละเอียดเงินรับฝากจำแนกตามประเภทลูกค้า ดังนี้

เงินรับฝากจำแนกตามประเภทลูกค้า

ณ สิ้นปีบัญชี 2562 สลากออมทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 53,254 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.27 ส่งผลให้ CASA เป็นร้อยละ 45.78 ต่ำกว่าปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 46.61 โดยมีรายละเอียดของโครงสร้างเงินรับฝากและเงินรับฝากจำแนกตามประเภท ดังนี้

โครงสร้างเงินรับฝาก

รายละเอียดของเงินรับฝากจำแนกตามประเภทเงินรับฝาก ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	31 มีนาคม 2563		31 มีนาคม 2562		เปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	สัดส่วน (%)	จำนวน	สัดส่วน (%)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
กระแสรายวัน	2,093	0.12	2,060	0.13	33	1.60
ออมทรัพย์	763,968	45.66	751,986	46.48	11,982	1.59
ออมทรัพย์พิเศษ	291,669	17.43	317,561	19.63	(25,892)	(8.15)
สลากออมทรัพย์	454,444	27.16	401,190	24.80	53,254	13.27
ประจำ	161,098	9.63	144,963	8.96	16,135	11.13
รวมทั้งสิ้น	1,673,272	100.00	1,617,760	100.00	55,512	3.43
อัตราเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก (L/D Ratio) (%)	89.58		89.60			
อัตราเงินรับฝากต้นทุนต่ำ (CASA) (%)	45.78		46.61			

ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม จำนวน 20,005 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 9,941 ล้านบาท หรือร้อยละ 98.78 จากการออกพันธบัตร ธ.ก.ส. พ.ศ. 2563 อายุ 7 และ 10 ปี เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

หนี้สินอื่น

หนี้สินอื่น จำนวน 50,505 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 9,300 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.57 จากการตั้งประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน และการตั้งสำรองสภาวะหนี้ชีวิต

2.4 ส่วนของเจ้าของ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธ.ก.ส. มีส่วนของเจ้าของรวม จำนวน 137,994 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.81 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากกำไรสุทธิของปีบัญชี 2562 หลังหักเงินปันผลจ่ายและการตั้งเงินสำรองของผลประโยชน์พนักงาน

3. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 แหล่งที่มาของเงินทุน ประกอบด้วย หนี้สินจำนวน 1,820,862 ล้านบาท หรือร้อยละ 92.96 และส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 137,994 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.04 โดยองค์ประกอบของแหล่งเงินทุนด้านหนี้สินที่สำคัญ ได้แก่ เงินรับฝากร้อยละ 85.42 ทำธุรกรรมกู้ยืมในตลาดเงินร้อยละ 3.94 ตราสารหนี้และเงินกู้ยืมร้อยละ 1.02 และหนี้สินอื่นร้อยละ 2.58

สำหรับการใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญ ประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อร้อยละ 76.52 สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องและลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลอยู่ที่อัตราร้อยละ 18.92 และ 19.33 ตามลำดับ

4. การดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย

4.1 การดำรงเงินกองทุนและอัตราเงินกองทุน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธ.ก.ส. มีเงินกองทุนชั้นที่ 1 จำนวน 128,028 ล้านบาท และเงินกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 14,193 ล้านบาท รวมเป็นเงินกองทุนทั้งสิ้น 142,221 ล้านบาท ขณะที่สินทรัพย์เสี่ยง จำนวน 1,216,273 ล้านบาท ส่งผลให้มีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง และอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์ Basel II เป็นร้อยละ 11.69 และร้อยละ 10.53 ตามลำดับ มีความมั่นคงเพียงพอต่อการขยายธุรกิจและสูงกว่าอัตราขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่าเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	31 มีนาคม 2563	31 มีนาคม 2562
เงินกองทุนทั้งสิ้น	142,221	139,422
- เงินกองทุนชั้นที่ 1	128,028	125,664
- เงินกองทุนชั้นที่ 2	14,193	13,758
สินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น	1,216,273	1,179,122
อัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (%)	11.69	11.82
อัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงชั้นที่ 1 (%)	10.53	10.66

4.2 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์สภาพคล่อง ซึ่งประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินสดที่ศูนย์เงินสด เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และหลักทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน จำนวน 283,938 ล้านบาท คิดเป็น อัตราการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝาก ร้อยละ 16.97 สูงกว่า ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนด ซึ่งกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 6.00

ทั้งนี้ ธ.ก.ส. กำหนดสภาพคล่องรายวันไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 หากอัตราส่วนลดต่ำกว่านี้จะพิจารณาแนวทางแก้ไขทันที นอกจากนี้ กรณีมีสภาพคล่องส่วนเกิน ธ.ก.ส. จะนำไปลงทุน เพื่อให้มีรายได้ชดเชย ต้นทุนเงินที่เกิดขึ้น

ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์สภาพคล่อง
จำนวน **283,938** ล้านบาท
คิดเป็นอัตราการดำรงสินทรัพย์
สภาพคล่องต่อเงินรับฝาก
ร้อยละ **16.97**

5. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA)

อ.ก.ส. แยกแสดงบัญชียุทธธรรมนโยบายรัฐ (PSA) จากยุทธธรรมปกติ ในงบการเงินรวม ตามหลักเกณฑ์และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย โดยยุทธธรรมนโยบายรัฐ (PSA) คือ โครงการนโยบายรัฐที่ได้รับความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรีหลังวันที่ 5 สิงหาคม 2552 โดยมีรูปแบบการให้บริการ ที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย การก่อวินาศกรรม การฟื้นฟูกระตุ้นเศรษฐกิจ การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือการยกระดับคุณภาพ ชีวิตประชาชนและภาคธุรกิจ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 อ.ก.ส. มีโครงการยุทธธรรมนโยบายรัฐ จำนวน 95 โครงการ เป็นโครงการใหม่ในปีบัญชี 2562 จำนวน 15 โครงการ และโครงการที่สิ้นสุดในปี จำนวน 7 โครงการ

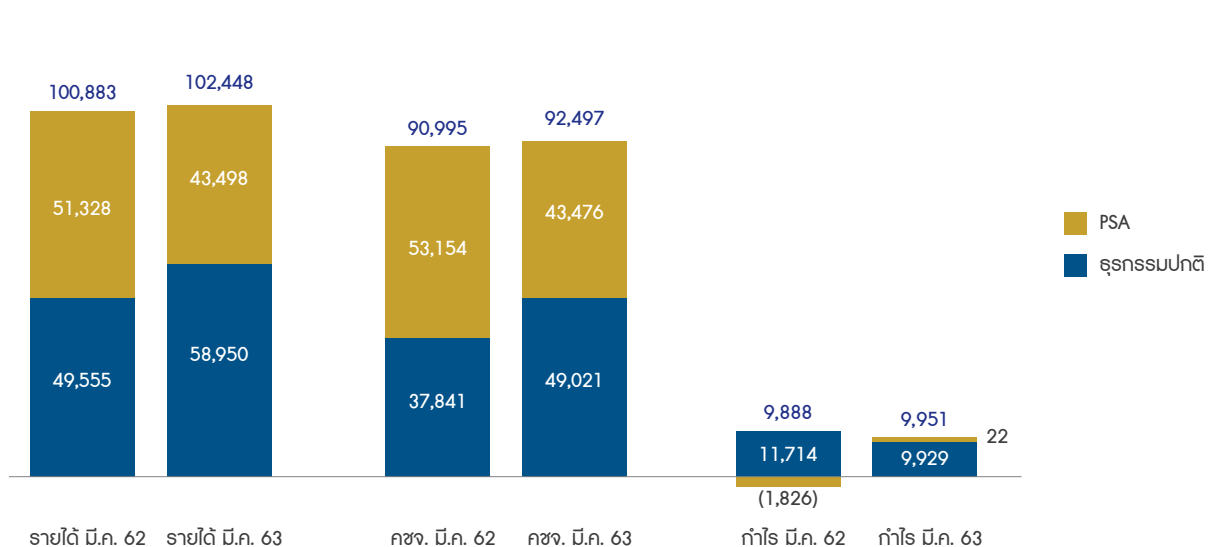
ในระหว่างปีบัญชี 2562 อ.ก.ส. มีการดำเนินงานช่วยเหลือเกษตรกร เพิ่มเติมจากปีก่อน ผ่านโครงการสำคัญ อาทิ โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ สำหรับเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้ง ปี 2562 โครงการประกันรายได้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านราคาสำหรับสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลัง โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว และโครงการสนับสนุน ต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

สำหรับโครงการพักชำระหนี้ผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ และโครงการตามมาตรการลดภาระหนี้เพื่อสนับสนุนการปฏิรูป ภาคการเกษตรตามแนวทางเกษตรประชารัฐ ได้สิ้นสุดระยะเวลา โครงการยุทธธรรมนโยบายรัฐและปรับโอนเป็นยุทธธรรมปกติ ส่งผลให้มีการโอนบัญชีระหว่างกันของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ดอกเบี้ยค้างรับ และค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญจากยุทธธรรมนโยบายรัฐเป็นยุทธธรรมปกติ

5.1 ผลประกอบการ

ในปีบัญชี 2562 มีรายได้จากยุทธธรรมนโยบายรัฐ จำนวน 43,498 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.46 ของรายได้รวม ซึ่งประกอบด้วย รายได้ดอกเบี้ย และขดเชยดอกเบี้ย รายได้ขดเชยต้นทุนเงิน และรายได้ขดเชยค่าบริการ ยุทธธรรมนโยบายรัฐรวมรายได้อื่น ๆ จำนวน 35,428 7,302 และ 768 ล้านบาท ตามลำดับ ลดลงจากปีก่อน 7,830 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.25 ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายยุทธธรรมนโยบายรัฐ จำนวน 29,991 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.42 ของค่าใช้จ่ายรวม ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย จำนวน 16,943 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 13,048 ล้านบาท ตามลำดับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 12.80 และ 12.51 ตามลำดับ เมื่อรวมกับ ค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 13,485 ล้านบาท ส่งผลให้มีกำไรสุทธิ จำนวน 22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ซึ่งมีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 1,826 ล้านบาท

ผลประกอบการ

5.2 ฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) จำนวน 595,643 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้านี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จำนวน 233,828 ล้านบาท และลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐจำนวน 361,815 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 479,422 ล้านบาท หรือร้อยละ 44.59 จากการโอนลูกหนี้จากธุรกรรมนโยบายรัฐเป็นธุรกรรมปกติโดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	31 มีนาคม 2563	31 มีนาคม 2562	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	286,825	948,330	(661,505)	(69.75)
ดอกเบี้ยค้างรับ	3,464	19,663	(16,199)	(82.38)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ	290,289	967,993	(677,704)	(70.01)
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	56,461	200,829	(144,368)	(71.89)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	233,828	767,164	(533,336)	(69.52)
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	361,815	307,901	53,914	17.51
รวมทั้งสิ้น	595,643	1,075,065	(479,422)	(44.59)

6. อันดับความน่าเชื่อถือขององค์กร

ฟitchประกาศคงอันดับเครดิตธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่ AAA (tha) แนวโน้มอันดับเครดิตมีเสถียรภาพ

บริษัทฟิทช์เรตติ้งส์ (ประเทศไทย) ประกาศคงอันดับเครดิตภายในประเทศระยะยาวของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ที่ 'AAA (tha)' แนวโน้มอันดับเครดิตมีเสถียรภาพ และคงอันดับเครดิตภายในประเทศระยะสั้น ที่ 'F1+ (tha)'

ปัจจัยสนับสนุนอันดับเครดิต

อันดับเครดิตภายในประเทศของ ธ.ก.ส. สะท้อนถึงมุมมองของฟิทช์ว่ามีความเป็นไปได้สูงที่รัฐบาลไทยจะให้การสนับสนุนพิเศษที่นอกเหนือจากการดำเนินงานตามปกติ (extraordinary support) แก่ ธ.ก.ส. ได้อย่างทันท่วงที ในกรณีที่มีความจำเป็น มุมมองของฟิทช์ดังกล่าวมีปัจจัยในการพิจารณาจากความใกล้ชิดระหว่าง ธ.ก.ส. กับรัฐบาล โดยรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด สถานะทางกฎหมายของ ธ.ก.ส. ซึ่งเป็นธนาคารรัฐและมีกฎหมายเฉพาะในการจัดตั้ง อีกทั้ง ธ.ก.ส. ยังได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตและอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาล กระทรวงการคลังมีสัดส่วนการถือหุ้นใน ธ.ก.ส. ที่ 99.8% และมีอำนาจควบคุมการบริหารงานของ ธ.ก.ส. ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ธ.ก.ส. ร่วมกับคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ซึ่งได้รับความเห็นชอบในการแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี

ธ.ก.ส. ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีต เช่น การเพิ่มทุนและการค้ำประกันเงินกู้ยืม นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังได้รับการชดเชยทางการเงิน (ซึ่งจะจัดสรรผ่านงบประมาณประจำปีของรัฐบาล) จากการที่ ธ.ก.ส. สนับสนุนโครงการและนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล ทั้งนี้โครงการที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐคิดเป็นสัดส่วนเกือบ 60% ของสินทรัพย์รวมของ ธ.ก.ส. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. ยังมีความสำคัญและความเชี่ยวชาญในการสนับสนุนนโยบายรัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับภาคเกษตรและการพัฒนาชนบท

แนวโน้มอันดับเครดิตมีเสถียรภาพ สะท้อนถึงการที่ฟิทช์คาดว่าโอกาสที่รัฐบาลจะให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่ ธ.ก.ส. นั้นไม่น่าจะปรับตัวลดลงในระยะปานกลาง

ปัจจัยที่อาจมีผลต่ออันดับเครดิตในอนาคต

อันดับเครดิตภายในประเทศของ ธ.ก.ส. ไม่มีโอกาสที่จะได้รับการปรับเพิ่มอันดับเครดิตเนื่องจากอันดับเครดิตภายในประเทศของ ธ.ก.ส. เหล่านี้เป็นอันดับเครดิตที่อยู่ในระดับสูงสุด สัญญาณที่บ่งชี้ถึงการลดลงของโอกาสที่รัฐบาลจะให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่ ธ.ก.ส. เช่นในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของ ธ.ก.ส. หรือสัดส่วนการถือหุ้นของรัฐบาลลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อาจส่งผลให้เกิดการปรับลดอันดับเครดิตภายในประเทศของ ธ.ก.ส. แต่อย่างไรก็ตามฟิทช์เชื่อว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่น่าจะเกิดขึ้นในระยะปานกลาง